

Leka kommune

Årsberetning 2021

Innhold

1	Økonomiske hovedtall for drift, investering og balanse	5
2	Hovedtrekkene i den økonomiske utviklingen – overordnet vurdering.....	6
2.1	Målsettingen for resultatgrad.....	6
2.2	Målsettingen for disposisjonsfond	6
2.3	Målsettingen for netto lånegjeld.....	7
3	Økonomisk utvikling	7
3.1	Driftsinntekter	7
3.2	Driftsutgifter	8
3.3	Driftsutgifter per tjeneste- og kommunalområde.....	10
3.3.1	Alle tjeneste- og kommunalområder samlet.....	10
3.3.2	Politisk virksomhet.....	10
3.3.3	Kommunedirektøren med stab	11
3.3.4	Oppvekst og familie	12
3.3.5	Helse og velferd	13
3.3.6	Teknisk og eiendom.....	14
3.3.7	Urealistisk budsjettering?.....	14
3.4	Finansposter	15
3.5	Disponering av netto driftsresultat	16
4	Investeringer.....	17
5	Balansen.....	19
5.1	Eiendeler.....	19
5.2	Anleggsmidler	19
5.3	Omløpsmidler	19
5.4	Egenkapital	20
5.5	Kortsiktig gjeld	21
5.6	Langsiktig gjeld.....	21
5.7	Arbeidskapital og likviditet	21
6	Betryggende kontroll	21
7	Etiske retningslinjer	21
8	Likestilling og sykefravær.....	22
9	Tiltak for å hindre diskriminering	22
10	Interkommunalt samarbeid.....	22
11	Endret økonomisk situasjon, rettsaker mv.....	23
12	Langsiktig økonomisk utvikling	23

Forord til kommunedirektørens årsberetning 2021

Kommunedirektøren legger med dette frem årsberetning og årsregnskap for 2021. Årsberetning og årsregnskap legges frem i tråd med kravene i kommuneloven. Faktorer som påvirker resultatet, status og stilling, er belyst i noter og kommentarer til årsregnskapet.

Leka kommune hadde i 2021 et negativt netto driftsresultat på 11,9 millioner kroner (2020: + 6,2 mill.). Netto driftsresultat er det mest brukte resultatbegrepet i kommunesektoren og netto driftsresultat i forhold til brutto driftsinntekter bør være på minimum 1,75%. For Leka kommune var dette nøkkeltallet for 2021 negativt med 12,4% (2020: 6,29%). Et relativt stort pengeforbruk i 2021 i forhold til budsjett, har betydd at disposisjonsfondet har blitt redusert med 10,6 millioner kroner i 2021, fra 29,7 millioner i 2020 til 19,1 millioner i 2021. På grunn av tilførsel på disposisjonsfondet spesielt fra «Havbruksfondet», har kommunens økonomi balansert.

For 2021 var det for flere områder, avvik mellom budsjett og regnskap. I årsberetningen er det et eget avsnitt som forklarer årsakene til avvik i 2021 gjennom en sammenligning av regnskapet 2021 mot budsjett 2021 og regnskap 2020. Leka kommune har i 2022 innført relativt detaljerte månedlige gjennomganger av regnskap mot budsjett. Negative avvik vil spesielt bli viet oppmerksomhet i det videre budsjettarbeidet med tettere oppfølging og budsjettkontroll i 2022.

Inntekten i kommunen er i stor grad bestemt av antall innbyggere og alderssammensetning. I tillegg har havbruksfondet betydd store inntekter for kommunen. I hvilken grad Leka kommune kan regne med framtidige inntekter fra havbruksfondet er usikkert, men fra sentralt politisk hold er det gitt signaler om at kommuner som er vertskap for havbruksnæringen, kan regne med en godtgjørelse i en eller annen form for dette. Eiendomsskatten gir en mulighet for økte inntekter som kommunestyret selv bestemmer.

For ytterligere kommentarer til årsberetningen viser kommunedirektøren til årsregnskapet med tilhørende noter.

Leka kommune drives av en relativt liten bemanning og har et bredt oppgavefelt. I 2021 ble ledernivået styrket gjennom ansettelse av tre kommunalsjefer. Leka kommune har som mål å arbeide mer systematisk gjennom bruk av KOSTRA og Kommunebarometeret i arbeidet med økonomien. Dette for at kommunen i større grad skal kunne utføre bedre økonomiske analysere og dermed en bedre planlegge for framtiden.

Opgaver Leka kommune skal arbeide med i framtiden vil være det å skape bedre kontroll og styring med økonomien, videreføre arbeidet med etablering av målbare mål og dermed måloppnåelse for alle tjenesteområdene i kommunen, utarbeidelse av bedre og mer helhetlige planer for styring og kontroll av de ulike virksomhetsområdene i kommunen, fokus på næringsetablering, omdømmebygging, arbeide med å få sykefraværstatistikken ned, innføring og bedre utnyttelse av teknologi og teknologiske løsninger samt fortsatt godt faglig samarbeid med kommuner Leka kommune må forholde seg til for å dekke sitt lovpålagte tjenestetilbud.

Leka kommune har over tid utviklet et tjenestetilbud tilpasset lokalsamfunnets behov.

Oddvar Aardahl, kommunedirektør

1 Økonomiske hovedtall for drift, investering og balanse

Nedenfor gis oversikt over økonomiske sammenhenger for drift, investering og balanse. Utviklingen i vesentlige økonomisk sammenhenger gis i eget avsnitt. Det henvises til årsregnskapet med noter for flere detaljer.

Balanse (tall i hele kroner)	Regnskap 2021	Regnskap 2020
EIENDELER:		
Sum annleggsmidler	212 680 062	211 739 149
Sum omløpsmidler	36 616 151	48 077 472
SUM EIENDELER	249 296 213	259 816 621
EGENKAPITAL OG GJELD:		
Sum egenkapital	82 205 620	85 877 507
Sum langsiktig gjeld	152 239 015	162 019 927
Sum kortsiktig gjeld	14 851 578	11 919 188
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	249 296 213	259 816 621

Økonomisk oversikt - Drift (tall i hele kroner)	Regnskap 2021	Reg. budsjett 2021	Oppr. budsjett 2021	Regnskap 2020
Rammetilskudd	44 624 848	45 329 000	45 329 000	43 868 172
Skatt på inntekt, formue og eiendom	18 757 896	15 209 939	15 209 939	14 935 742
Overføringer og tilskudd fra staten og andre	25 150 389	15 037 358	15 017 358	32 307 407
Brukerbetalinger, salgs- og leieinntekter	7 286 728	7 421 500	7 421 500	7 497 808
Sum driftsinntekter	95 819 861	82 997 797	82 977 797	98 609 129
Lønn og sosiale utgifter	63 160 219	53 083 148	53 083 148	54 249 102
Varer og tjenester	32 389 004	22 121 290	21 921 290	29 274 332
Andre driftsutgifter inkl. avskrivninger	13 873 521	9 875 974	5 975 974	10 271 938
Sum driftsutgifter	109 422 743	85 080 412	80 980 412	93 795 371
Brutto driftsresultat	-13 602 882	-2 082 615	1 997 385	4 813 758
Finansinntekter	1 029 336	1 420 000	1 470 000	1 144 994
Finansutgifter	3 443 013	5 271 540	5 301 540	3 526 342
Netto finansposter	-2 413 677	-3 851 540	-3 831 540	-2 381 348
Motpost avskrivninger	4 128 847	4 805 974	4 805 974	3 771 589
Netto driftsresultat	-11 887 712	-1 128 181	2 971 819	6 203 999
Bruk av avsetninger	34 216 862	1 128 181	-2 971 819	3 025 267
Avsetninger	22 329 150	0	0	9 229 266
Regnskapsmessig merforbruk (-)/mindreforbruk (+)	0	0	0	0

Økonomisk oversikt - Investeringer (tall i hele kroner)	Regnskap 2021	Reg. budsjett 2021	Oppr. budsjett 2021	Regnskap 2020
Innbetalinger fra salg av varige driftsmidler	0	0	0	0
Overføringer og andre innbetalinger	811 036	0	0	468 000
Innbetalinger kompensasjon merverdiavgift	843 312	1 743 613	9 822 500	485 127
Sum innbetalinger investeringer	1 654 348	1 743 613	9 822 500	953 127
Utbetalinger varer og tjenester og lønn	4 422 991	8 718 013	49 112 500	4 127 180
Overføringer og andre utgifter	0	0	0	0
Sum utbetalinger investeringer	4 422 991	8 718 013	49 112 500	4 127 180
Utlån og avdrag på utlån	0	0	0	0
Kjøp av finansielle eiendeler	187 811	0	0	211 304
Dekning av tidligere års udekket	2 296 868	0	0	0
Avsetninger til ubundne fond	0	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	326 385	0	0	122 194
Sum utbetalinger finanstransaksjoner	2 811 064	0	0	333 498
Finansieringsbehov	-5 579 707	-6 974 400	-39 290 000	-3 507 551
Lån	326 385	6 974 400	39 290 000	263 499
Salg av finansielle eiendeler	0	0	0	0
Overføring fra drift	2 296 868	0	0	0
Bruk av ubundne fond	187 811	0	0	270 594
Bruk av bundne fond	0	0	0	1 149 723
Sum finansiering	2 811 064	6 974 400	39 290 000	1 683 816
Udekkede investeringer *)	-2 768 643	0	0	-1 823 735

*) Fremføres til inndeckning i senere år, etter godkjenning av kommunestyret

2 Hovedtrekkene i den økonomiske utviklingen – overordnet vurdering

Leka kommune har i perioden styrt etter følgende sentrale nøkkeltall:

Nøkkeltall - drift og balanse	Regnskap 2021	Reg. budsjett 2021	Oppr. budsjett 2021	Regnskap 2020	Målsetting
Brutto driftsinntekter	95 819 861	82 997 797	82 977 797	98 609 129	
Netto driftsresultat	-11 887 712	-1 128 181	2 971 819	6 203 999	
Resultatgrad	-12,41 %	-1,36 %	3,58 %	6,29 %	>= 1,75%
Disposisjonsfond	19 098 909			29 732 603	
Disposisjonsfond/Brutto driftsinntekter	19,9 %			30,2 %	> 5,0%
Netto lånegjeld 1)	59 502 732			59 182 423	
Netto lånegjeld/Brutto driftsinntekter	62,1 %			60,0 %	< 80,0%

1) Med netto lånegjeld menes kortsiktig og langsiktig gjeld eksklusiv pensjonsforplitelser

2.1 Målsettingen for resultatgrad

Den langsiktige målsettingen for resultatgraden er at netto driftsresultat bør utgjøre minimum 1,75% av brutto driftsinntekter. Målsettingen i regulert budsjett for 2021 ble satt til -1,36% fra først å være 3,58% i opprinnelig budsjett. På grunn av et større negativt driftsresultat i 2021 enn vedtatt i regulert budsjett, ble ikke målsettingen nådd. Et relativt større forbruk sammenlignet med bokførte inntekter i perioden, medførte et negativt driftsresultat på 11,9 millioner kroner i 2021. Resultatgraden for 2021 ble derfor negativt med 12,4%.

2.2 Målsettingen for disposisjonsfond

Langsiktig målsetting for disposisjonsfondet størrelse i forhold til brutto driftsinntekter er vedtatt å utgjøre minimum 5%. Med et større negativt netto driftsresultat i 2021 enn bestemt i regulert budsjett, ble bruken av disposisjonsfondet større enn forventet. Fra perioden 2020 til 2021, ble

disposisjonsfondet redusert med 10,6 millioner kroner. Med en beholdning per 31.12.2021 på disposisjonsfondet utgjørende 19,1 millioner, er fondet størrelse 19,9% i forhold til brutto driftsinntekter.

2.3 Målsettingen for netto lånegjeld

Med netto lånegjeld per 31.12.2021 på 59,5 millioner, må status i forhold til 31.12.2020 sies å være tilnærmet undret. Netto lånegjeld utgjøre 62,1% av brutto driftsinntekter, noe som er godt innenfor vedtatt målsetting på 80% eller lavere.

I netto lånegjeld inngår både langsiktig lånegjeld og kortsiktig gjeld. Kommunens pensjonsforpliktelser inngår ikke i nøkkeltallet. I netto lånegjeld per 31.12.2021 inngår langsiktig lånegjeld med 44,7 millioner og kortsiktig gjeld med 14,9 millioner. Sammenlignet med status for 2020 var langsiktig lånegjeld 47,3 millioner og kortsiktig gjeld 11,9 millioner. Langsiktig lånegjeld er redusert med 2,7 millioner kroner i perioden. Dette skyldes budsjettert nedbetaling av langsiktig lånegjeld samt at investeringer ikke ble gjennomført i den grad de ble budsjettert. Kortsiktig gjeld har økt i perioden fra 2020 til 2021 med 2,9 millioner. Dette følger helt naturlig av driftsmessige forhold. Det henvises til årsregnskapet for ytterligere spesifisering av kortsiktig gjeld.

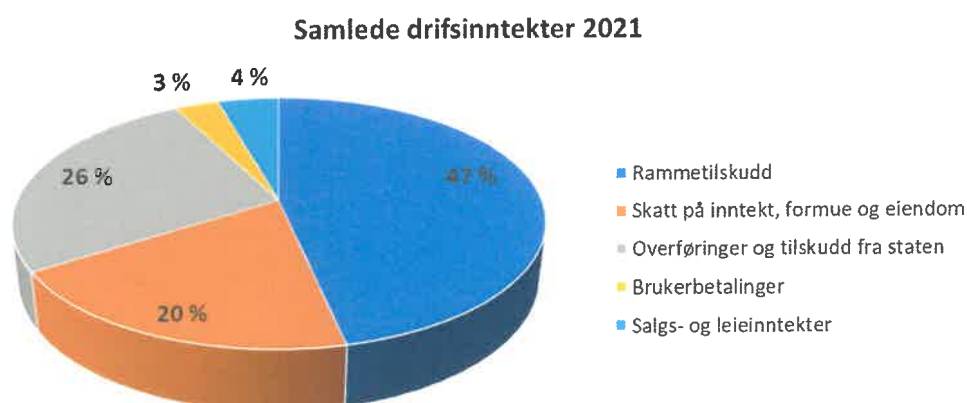
3 Økonomisk utvikling

3.1 Driftsinntekter

Sammensetningen av kommunens driftsinntekter framgår av tabellen nedenfor.

Driftsinntekter (tall i hele kroner)	Regnskap		Endring kr	Endring %
	2021	2020		
Rammetilskudd	44 624 848	43 868 172	756 676	1,72 %
Skatt på inntekt, formue og eiendom	18 757 896	14 935 742	3 822 154	25,59 %
Overføringer og tilskudd fra staten	25 150 389	32 307 407	-7 157 018	-22,15 %
Brukerbetalinger	3 022 272	2 604 942	417 331	16,02 %
Salgs- og leieinntekter	4 264 456	4 892 867	-628 411	-12,84 %
Sum driftsinntekter	95 819 861	98 609 129	-2 789 268	-2,83 %

Kommunens samlede driftsinntekter ble redusert fra 98,6 millioner i 2020 til 95,8 millioner i 2021. Endringen utgjorde 2,8 millioner kroner i lavere inntekt (-2,83%). Sammensetningen av driftsinntektene er illustrert i diagrammet nedenfor.

Rammetilskuddet fra staten utgjør den største inntektskilden i Leka kommune. De ulike elementene i rammetilskuddet og utviklingen i disse, er oppgitt i tabellen nedenfor.

Rammetilskuddet (alle talle i hele tusen)	2021	2020	Endring kr	Endring %
Innbyggertilskudd	13 916	14 222	-306	-2,15 %
Utgiftsutjevning	19 014	17 913	1 101	6,14 %
Småkommunetillegg	6 034	5 875	159	2,71 %
Namdalstilskudd	1 037	1 027	10	0,97 %
Inntektsutjevning	3 429	2 695	734	27,24 %
Korona-midler	1 195	1 401	-206	-14,70 %
Andre justeringer	0	734	-734	-100,00 %
Sum	44 625	43 868	757	1,73 %

Av samlede driftsinntekter utgjorde rammetilskudd fra staten 44,6 millioner kroner. Økningen i rammetilskuddet var på 0,8 millioner (1,73%) sammenlignet med 2020. Faktisk rammetilskudd ble ca. 0,7 millioner lavere enn regulert budsjett for 2021 (-1,6%). Rammetilskuddet består av flere komponenter, som vist i tabellen ovenfor. Også i 2021 mottok kommunen korona-midler som delvis kompensasjon for økte utgifter knyttet til pandemien.

Skatteinntekten i form av inntekts-, formues- og eiendomsskatt utgjorde 18,8 millioner kroner i 2021. Sammenlignet med samme størrelse i 2020, var dette en økning på ca. 3,8 millioner (25,59%). Av skatteinntekten utgjorde eiendomsskatten 2,1 millioner kroner i 2021. Sammenlignet med 2020 innebar dette en økning i eiendomsskatten på 1,0 millioner kroner (89,81%). Mens eiendomsskatten for private ble holdt tilnærmet uendret i perioden, økte eiendomsskatten for næringsdrivende med 1,0 millioner kroner (212,33%). Økningen i eiendomsskatten for næringsdrivende forklares i nye takster på anlegg og eiendom.

Inntekter fra brukerbetaling, salg og utleie av fast eiendom, ble i 2021 på 7,3 millioner kroner noe som representerte en reduksjon på 0,2 millioner (2,82%) sammenlignet med 2020. I forhold til regulert budsjett 2021, ble inntektene 0,1 millioner kroner lavere (-1,8%). Lavere inntekter på selvkostområde var årsaken til reduksjonen i disse inntektene.

Overføringer og tilskudd fra staten ble i 2021 inntektsført med 25,2 millioner kroner. I 2020 ble det inntektsført 32,3 millioner. Reduksjonen i overføringene og tilskudd fra staten utgjorde 7,2 millioner kroner (-22,15%). Årsaken til endringen er i all hovedsak overføringene fra havbruksfondet. Mens det i 2020 ble utbetalt 17,1 millioner kroner fra havbruksfondet, var samme størrelse i 2021 10,3 millioner kroner, altså en reduksjon på 6,8 millioner kroner (-39,89%).

3.2 Driftsutgifter

Sammensetningen av kommunens totale driftsutgifter for både 2021 og 2020, går fram av tabellen nedenfor.

Driftsutgifter (tall i hele kroner)	Regnskap	Regnskap	Endring kr	Endring %
	2021	2020		
Lønnsutgifter og sosiale utgifter	63 160 219	54 249 102	8 911 117	16,43 %
Kjøp av varer og tjenester	32 389 004	29 274 332	3 114 672	10,64 %
Overføringer og tilskudd til andre	9 744 673	6 500 349	3 244 324	49,91 %
Avskrivninger	4 128 847	3 771 589	357 258	9,47 %
Sum	109 422 743	93 795 371	15 627 372	16,66 %

Kommunens samlede driftsutgifter i 2021 ble på 109,4 millioner kroner, en økning på 15,6 millioner kroner (16,66%) fra 2020. I forhold til regulert budsjett var dette en økning på 24,3 millioner kroner tilsvarende 28,6%. Årsaken til utviklingen i nøkkeltallene ovenfor, er forklart nedenfor.

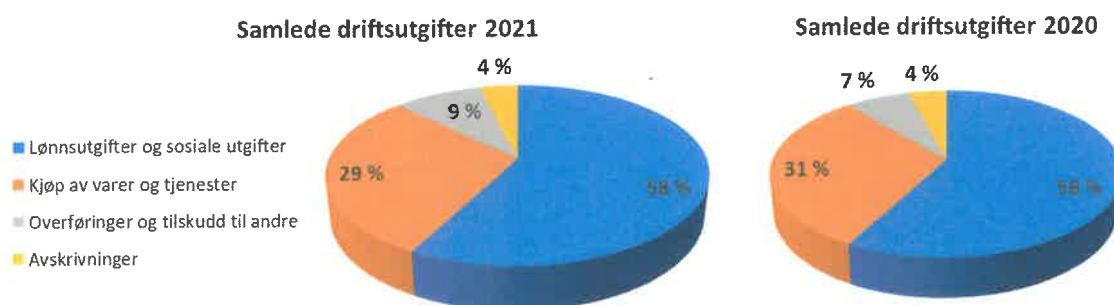
Lønn og sosiale utgifter utgjorde 63,2 millioner kroner i 2021. Dette var 8,9 millioner kroner (16,43%) høyere enn 2020 og 10,1 millioner kroner (19,0%) høyere enn regulert budsjett for 2021. Økningen i lønn og sosiale utgifter i forhold til 2021, skyldes i all vesentlig oppfyllelse av bemanningsnorm, bruk av ekstra bemanning og utstrakt bruk av overtid i forbindelse med situasjonen rundt korona. I tillegg innførte kommunen i slutten av 2020 kommunalsjefsnivået. Full effekt på utgiften kom i 2021.

Kjøp av varer og tjenester utgjorde 32,4 millioner kroner i 2021. Dette var 3,1 millioner kroner (10,6%) høyere enn 2020 og 10,3 millioner kroner (46,4%) høyere enn regulert budsjett for 2021. I forhold til regnskapet i 2020 gjennomførte kommunen flere nødvendig servicearbeid, utbedringer av vedlikeholdsetterslep og nødvendige bygningsmessige endringer i omsorgsboliger, sykestue, helsestasjon, barnehage, skole og administrasjonsbygg. I budsjettssammenheng for 2021 ble dette ikke ansett å være presserende, noe som viste seg å være feil. I tillegg har bemanningssituasjonen på institusjonen medført nødvendig annonsering etter arbeidskraft og innkjøp fra bemanningsbyrå for å dekke er nødvendig behov, spesielt med tanke på bemanningsmessige utfordringer knyttet til pandemien. Dette var også en situasjon som ikke ble forutsatt fullt ut i budsjetter for 2021. Endelig har innkjøp av lisenser og nødvendig oppgradering av teknisk utstyr medført større forbruk enn forutsatt i budsjett.

Andre driftsutgifter i form av overføringer og tilskudd til andre, ble på 9,7 millioner kroner i 2021, noe som var 3,2 millioner kroner (49,9%) høyere enn andre driftsutgifter i 2020 og 4,7 millioner kroner (92,2%) høyere enn regulert budsjett for 2021. Endringene i forhold til regnskap 2020 består i all vesentlighet av økningen i bruken av næringsfondet i form av tilskudd til næringslivet i kommunen. Budsjettmessig har all bruk av næringsfondet blitt godkjent politisk. Regulert budsjett har imidlertid ikke blitt ajourført med alle politiske vedtak angående bruken av næringsfondet.

Årlige avskrivninger avhenger av status for avskrivbare anleggsmidler. Anleggsmidler som ble anskaffet i 2020 fikk først effekt for regnskapet i påfølgende år (her: 2021). Dette forklarer endringene i avskrivninger fra 2020 til 2021. Avskrivninger i regulert budsjett viser 0,7 millioner kroner (-14,1%) lavere kostnader enn regnskapet for 2021. Investeringene i 2021 ble vesentlig lavere enn forutsatt i regulert budsjett for samme periode.

De relative forhold mellom ulike arter av utgifter i 2021 og 2020, er illustrert i grafene nedenfor.

Det relative forholdet mellom kostnadsartene er tilnærmet uforandret fra 2020 til 2021. Andelen lønn og sosiale utgifter (58%) er relativt lav sammenlignet med «kommune-Norge» ellers. Noe av denne

lave andelen skyldes for 2021 at deler av bemanningsbehovet er dekket opp gjennom å innleie av arbeidskraft fra bemanningsbyrå. Innleie inngår som en utgiftspost under «kjøp av varer og tjenester». Videre ser man at andelen «overføringer og tilskudd til andre» har økt noe. Dette skyldes i all vesentlig grad økt bruk av næringsfondet i 2021 sammenlignet med 2020.

En mer detaljert analyse er beskrevet i eget avsnitt «3.4 Avviksanalyse netto drift 2021».

3.3 Driftsutgifter per tjeneste- og kommunalområde

3.3.1 Alle tjeneste- og kommunalområder samlet

I årsregnskapet fremgår netto inntekter og utgifter per tjeneste- og kommunalområde, i oppstillingen kalt «Bevilgningsoversikt drift § 5-4 første ledd».

Leka kommune hadde et negativt netto driftsresultat på 11,9 millioner i 2021. Dette var et resultat som var 10,8 millioner kroner dårligere enn regulert budsjett for 2021. Regnskapet for 2020 viste et netto driftsresultat på 6,2 millioner kroner i overskudd, dvs. 18,1 millioner bedre enn regnskapet for 2021.

Nedenfor følger en oversikt over netto drift per virksomhetsområde/kommunalområde.

Netto drift (tall i hele kroner)	Regnskap	Reg.budsjett	Oppr. Budsjett	Regnskap	Budsjettavvik *)	
	2021	2021	2021	2020	kroner	Endring %
Politisk virksomhet	2 353 722	2 300 475	1 905 475	2 815 561	53 247	2,3 %
Kommunedirektøren med stab	18 555 514	17 473 605	13 788 605	12 680 613	1 081 909	6,2 %
Oppvekst og familie	17 574 944	14 508 990	14 208 990	16 869 653	3 065 954	21,1 %
Helse og velferd	35 086 563	26 864 147	26 864 147	28 200 540	8 222 416	30,6 %
Teknisk og eiendom	11 150 062	4 774 363	4 774 363	7 880 333	6 375 699	133,5 %
SUM	84 720 804	65 921 580	61 541 580	68 446 699	18 799 224	28,5 %

*) Budsjettavvik er differansen mellom årets regnskap og regulert budsjett for året

Tjenesteområdene hadde i 2021 samlet sett et netto forbruk (inntekter minus utgifter for de respektive tjenesteområdene) på 84,7 millioner kroner mot 68,4 millioner i regnskapet for 2020, en samlet økning 16,3 millioner kroner (+23,8%). Netto forbruk ble 18,8 millioner kroner høyere enn regulert budsjett for 2021 (+28,5%).

3.3.2 Politisk virksomhet

For hvilke enheter avviket mellom regnskap og regulert budsjett innenfor området «Politisk virksomhet» har oppstått, fremgår av tabellen nedenfor.

Netto drift (tall i hele kroner)	Regnskap	Reg.budsjett	Oppr. Budsjett	Regnskap	Budsjettavvik *)	
	2021	2021	2021	2020	kroner	0
Politisk virksomhet:						
Politiske råd og andre virksomheter	1 860 385	1 789 411	1 394 411	2 289 793	70 974	4,0 %
Kontroll og tilsyn	493 338	511 064	511 064	525 768	-17 726	-3,5 %
Sum tjenesteområde	2 353 722	2 300 475	1 905 475	2 815 561	53 247	2,3 %

Avviket samlet sett for område, utgjør 0,1 millioner kroner. Avviket anses uvesentlig og nærmere forklaring anses derfor ikke nødvendig.

3.3.3 Kommunedirektøren med stab

For hvilke enheter avviket mellom regnskap og regulert budsjett innenfor området «Kommunedirektøren med stab» har oppstått, går fram av tabellen nedenfor.

Netto drift (tall i hele kroner)	Regnskap	Reg.budsjett	Oppr. Budsjett	Regnskap	Budsjettavvik *)	
	2021	2021	2021	2020	kroner	%
Kommunedirektøren med stab:						
Administrativ ledelse	3 323 429	5 153 238	5 153 238	2 729 927	-1 829 809	-35,5 %
Investering	1 243 066	0	0	-1 095 278	1 243 066	
Stab-støttefunksjon	5 324 937	6 345 639	6 345 639	4 709 293	-1 020 702	-16,1 %
Lekaposten	76 861	62 321	62 321	71 072	14 540	23,3 %
IT-tjenester	2 746 293	3 111 040	3 111 040	2 224 045	-364 747	-11,7 %
Eiendomsskatt	303 061	217 817	217 817	234 718	85 244	39,1 %
Miljø	118 454	63 908	63 908	133 482	54 546	85,4 %
Plan og utvikling	89 695	-161 147	-161 147	479 429	250 842	-155,7 %
Prosjekter landbruk	13 362	-35 000	-35 000	288 551	48 362	-138,2 %
Landbruk	740 359	588 497	588 497	514 877	151 862	25,8 %
Veterinæravtjenesten	91 473	25 713	25 713	-19 179	65 760	255,7 %
Viltforvaltning	129 489	55 713	55 713	117 642	73 776	132,4 %
Reiselivsutvikling	153 490	-90 000	-90 000	268 838	243 490	-270,5 %
Næring	6 243 639	4 050 761	370 761	1 341 203	2 192 878	54,1 %
Kultur	541 594	344 761	319 761	558 458	196 833	57,1 %
Finansieringstransaksjoner	-2 739 851	-2 259 656	-2 239 656	123 534	-480 195	21,3 %
Kommuneplan	212 419	0	0	0	212 419	
Nyn - næringsutvikling	-56 256	0	0	0	-56 256	
Sum tjenesteområde	18 555 514	17 473 605	13 788 605	12 680 613	1 081 909	6,2 %

Avviket utgjør samlet sett 1,1 millioner kroner (6,2%), der netto faktisk forbruk har vært større enn regulert budsjett. En ytterligere spesifisering med merknader av avvikene, er forklart nedenfor.

Område	Regnskap 2021	Reg. budsjett 2021	Avvik I	Note
Kommunedirektør med stab	18 555 514	17 473 605	1 081 909	
Forklaring:				
- Lønn kommunalsjefer "helse og velferd" og "teknisk og eiendom"			-2 162 371	1
- Bruk av konsulenter. Ikke budsjettert.			565 000	2
- Bredbånd (fiber II). Leka kommunes andel.			1 030 000	3
- Utgifter forprosjekt "Nytt helsetun" (Arcon AS). Ikke budsjettert.			213 000	
- Lavere lønnsutgifter på stab-/støttefunksjoner.			-437 000	
- Inntekt fellestugiften for fakturering øvrige kommunalområder. Ikke budsjettert.			-600 000	4
- Utgifter IT-tjenester, lavere i regnskap enn budsjettert.			-364 000	
- Kommuneplan, ikke budsjettert trainee.			212 000	
- Høyere lønnsutgifter kultur i forhold til budsjett.			100 000	
- Driftstilskudd Muesumet Midt, ikke budsjettert.			67 000	
- Landbruk, ikke budsjettert andel trainee.			158 280	
- Økt tilskudd næringsfond, ikke budsjettert (med godkjent politisk).			2 300 000	5
Sum	18 555 514	18 555 514	0	

Merknader:

- Lønn til kommunalsjefene for "helse og velferd" og "teknisk og eiendom" ble budsjetterte på kommunalområde "Kommunaldirektør med stab". Utgiftene ble imidlertid bokført på kommunalsjefenes respektive områder.
- Det er benyttet konsulenter i forbindelse med reguleringsplanen Skei Havneområde, redegjørelse for den bygningsmessige tilstanden for sykestuen og konsulentbruk i forbindelse med arbeidsmiljøprosjektet.
- Bredbåndprosjektet ble opprinnelig budsjettert som et investeringsprosjekt. Det burde ha vært budsjettert som et driftsprosjekt. Prosjektet ble gjennomført der kommunens finansierte sin andel av den totale investeringsutgiften.

4. Fellesutgifter faktureres fra kommunalområde "Kommunedirektør med stab", til de øvrige kommunalområdene. Inntekter som kommunalområde "Kommunedirektør med stab" får, blir utgifter for de øvrige kommunalområdene. Denne interne faktureringen er ikke lagt inn i regulert budsjett.
5. All bruk av næringsfondet, er godkjent politisk. I så måte burde beløpet ha blitt justert i regulert budsjett. Reguleringen ble imidlertid ikke gjennomført.

3.3.4 Oppvekst og familie

For hvilke enheter avviket mellom regnskap og regulert budsjett innenfor området «Oppvekst og familie» har oppstått, går fram av tabellen nedenfor.

Netto drift (tall i hele kroner)	Regnskap	Reg.budsjett	Oppr. Budsjett	Regnskap	Budsjettavvik *)	
	2021	2021	2021	2020	kroner	%
Oppvekst og familie:						
Skole - kommunenivå	713 984	130 000	130 000	837 572	583 984	449,2 %
Leka barne- og ungdomsskole	10 089 562	8 757 177	8 457 177	9 070 785	1 332 385	15,2 %
Skolelunsj	278 450	229 922	229 922	182 114	48 528	21,1 %
Leka barnehage	4 795 051	4 455 456	4 455 456	3 913 817	339 595	7,6 %
Bibliotek	288 850	204 733	204 733	319 921	84 117	41,1 %
Flyktningetjenesten	423 266	181 702	181 702	1 432 883	241 564	132,9 %
Barnevern	23 260	550 000	550 000	1 112 561	-526 740	-95,8 %
Kommunalsjef oppvekst og familie	962 522	0	0	0	962 522	
Sum tjenesteområde	17 574 944	14 508 990	14 208 990	16 869 653	3 065 954	21,1 %

Avviket utgjør samlet sett 3,1 millioner kroner (21,1%), der netto faktisk forbruk har vært større enn regulert budsjett. En ytterligere spesifisering med merknader av avvikene, er forklart nedenfor.

Områder	Regnskap 2021	Reg. budsjett 2021	Avvik I	Note
Oppvekst og familie	17 574 944	14 508 990	3 065 954	
Forklaring:				
- Lønn og sosiale utgifter kommunalsjef oppvekst og familie, ikke budsjettert på område.		970 000		6
- Utgifter PPT-tjenesten for 2020, ble bokført i 2021. Ikke budsjettert.		220 000		7
- Tilskudd fra fylkeskommunen det var budsjettert med, men som ikke ble mottatt.		280 000		
- Økte lønnsutgifter (netto) pga. utgift til vikarer. Ikke budsjettert.		486 000		
- Kjøp av PC-er budsjettert som investering, men ble reklassifisert.		200 000		8
- Forsikringsutgifter, ikke budsjettert.		93 000		
- Statstilskudd, mottatt kun deler i forhold til budsjettert.		500 000		
- Sluttoppgjør ansatt. Ikke budsjettert.		100 000		
- Vedlikehold inventar i barnehagen, ikke budsjettert.		100 000		9
- Økte utgifter skolelunch og mat barnehage i forhold til budsjett.		60 000		
- Økte diverse utgifter barnehagen i forhold til budsjett.		56 954		
Sum	17 574 944	17 574 944	0	

Merknader:

6. Lønn og sosiale utgifter for kommunalsjef "Oppvekst og familie" ble budsjettert på kommunalområde "Kommunedirektør med stab». Utgiftene er imidlertid bokført på riktig kommunalområde.
7. Dokumenterte utgifter for PPT-tjenesten som vedrørte 2020, ble først bokført i 2021 da faktura for tjenesten kom kommunen i hende etter regnskapsavslutningen. Denne "ekstra" utgiften er dermed heller ikke budsjettert med i 2021.
8. Kjøp av PC-er var budsjettert som investering. Anskaffelsen ble bokført som driftsutgift.
9. Nødvendig vedlikehold/mindre utbygging i barnehagen.

3.3.5 Helse og velferd

For hvilke enheter avviket mellom regnskap og regulert budsjett innenfor området «Helse og velferd» har oppstått, går fram av tabellen nedenfor.

Netto drift (tall i hele kroner)	Regnskap	Reg.budsjett	Oppr. Budsjett	Regnskap	Budsjettavvik *)	
	2021	2021	2021	2020	kroner	%
Helse og velferd:						
Administrasjon Leka sykestue	29 024	0	0	300 263	29 024	
Legekontor	5 265 988	3 572 315	3 572 315	4 871 413	1 693 673	47,4 %
Barnevern	1 325 118	0	0	0	1 325 118	
Helsesøster	530 799	426 094	426 094	459 448	104 705	24,6 %
Fysioterapeut	517 755	450 000	450 000	452 656	67 755	15,1 %
Ergoterapeut	0	91 000	91 000	0	-91 000	-100,0 %
Sosialtjenesten	840 928	986 968	986 968	948 445	-146 040	-14,8 %
Hjemmesykepleien	7 478 681	3 600 425	3 600 425	3 766 021	3 878 256	107,7 %
Praktisk bistand i hjemmet	1 089 866	1 787 493	1 787 493	632 907	-697 627	-39,0 %
Psykisk helsevern	408 235	312 550	312 550	272 522	95 685	30,6 %
Miljøtjenesten	2 753 948	3 076 642	3 076 642	2 512 181	-322 695	-10,5 %
Sykestue - avdeling	12 982 666	11 019 714	11 019 714	11 973 276	1 962 952	17,8 %
Sykestue - kjøkken	1 482 703	1 186 623	1 186 623	1 584 095	296 080	25,0 %
Sykestue - vaskeri	380 853	354 323	354 323	427 314	26 530	7,5 %
Sum tjenesteområde	35 086 563	26 864 147	26 864 147	28 200 540	8 222 416	30,6 %

Avviket utgjør samlet sett 8,2 millioner kroner (30,6%), der netto faktisk forbruk har vært større enn regulert budsjett. En ytterligere spesifisering med merknader av avvikene, er forklart nedenfor.

Områder	Regnskap 2021	Reg. budsjett 2021	Avvik I	Note
Helse og velferd	35 086 563	26 864 147	8 222 416	
Forklaring:				
- Økt vakgodtgjøring (økt sats samt dobbel bemanning) pga korona, ikke budsjettert.			487 000	
- Ferievikarer legekontor, høyere enn budsjettert.			114 000	
- Økt bruk av medisinsk utstyr og forbruksmateriell pga. korona. Ikke budsjettert.			160 000	
- Økte utgifter legevakt, etterjustering for 2020. Høyere enn budsjett.			285 000	
- Økte utgifter til Namdal Rehabilitering. Høyere enn budsjettert.			498 416	
- Miljøtjenesten: Mindre utgifter kjøp av tjenester og økt refusjon stat.			-323 000	
- Praktisk bistand i hjemmet: Ekstra hjelp, økt brukerstyrt personlig assistanse.			732 000	10
- Psykisk helsevern. Økning kommune psykolog og andel fellesutgifter.			80 000	
- Sosialtjenesten: Redusert bidragsbehov.			-146 000	
- Bruk av bemanningsbyrå pga manglende bemanning. Ikke budsjettert.			1 600 000	11
- Overtid, ikke budsjettert.			1 000 000	11
- Hjemmesykepleien: Ikke budsjettert med ferievikarer.			205 000	
- Ekstratiltak nattevakt barn. Ikke budsjettert.			800 000	12
- Overtidsbruk i hjemmesykepleien.			380 000	
- Hjemmesykepleien: Økt lønn kveld/natt/helligdag, sykevikart kort og lang.			1 600 000	13
- Hjemmesykepleien: Opprettelse av administrativ stilling. Ikke budsjettert.			430 000	14
- Hjemmesykepleien: Leasing, fergekort og forsikring. Høyere utgifter enn budsjettert.			91 000	
- Andel fellesutgifter helsesykepleier. Høyere utgift enn budsjettert.			100 000	
- Andel fellesutgifter hjemmesykepleien. Høyere utgifter enn budsjett.			100 000	
- Vaskeri: Ekstrahjelp og nytt strykebord. Ikke budsjettert.			29 000	
Sum	35 086 563	35 086 563	0	

Merknader:

- Lønn og sosiale utgifter for kommunalsjef "Oppvekst og familie" ble budsjettert på kommunalområde "Kommunedirektør med stab». Utgiftene er imidlertid bokført på riktig kommunalområde.
- Nødvendig bruk av bemanningsbyrå for å dekke bemanningsbehovet innenfor helse. Behovet har sammenhengen med sterkt press på ansatte knyttet til korona-situasjonen. Bruken av overtid forklares også i bemannings situasjonen.

12. Ny innbygger med særlige behov som kommunen var forpliktet til å avhjelpe. Utgiften var i så måte ikke ventet.
13. Høyere utgifter enn budsjettert mht. vaktavvikling kvelder, natt og helligdager. Ekstra bemanning grunnet sykefravær. Delt bemanning mellom institusjon og hjemmebaserte tjenester pga. økt bemanningsbehov i hjemmebaserte tjenester har forårsaket høyere utgifter til lønn. Relatert til situasjonen med korona.
14. Ny 50% stilling som avdelingsleder hjemmesykepleien ble opprettet.

3.3.6 Teknisk og eiendom

For hvilke enheter avviket mellom regnskap og regulert budsjett innenfor området «Teknisk og eiendom» har oppstått, går fram av tabellen nedenfor.

Områder	Regnskap 2021	Reg. budsjett 2021	Avvik I	Note
Teknisk og eiendom	11 150 062	4 774 363	6 375 699	
<i>Forklaring:</i>				
- Budsjettert vannavgift Gutvik vassverk. Ingen overtakelse i 2021.		450 000		
- Økte utgifter MNA, ikke budsjettert.		150 000		
- Økt sambandsleie og reoperasjon brannavdeling. Utgifter høyere enn budsjett.		240 000		
- Økt innleie arbeidskraft på ulike vedlikeholdsprosjekter. Ikke budsjettert.		1 900 000		15
- Kommunalsjef teknisk og eiendom, ikke budsjettert på kommunalområdet.		1 100 000		16
- Flyfotografering, ikke budsjettert		170 000		
- Nødvendig vedlikehold bygningsmasse, inkl. konsulentbruk. Ikke budsjettert.		1 289 699		15
- Teknisk og eiendom, ikke budsjettert andel trainee.		140 000		
- Reduserte gebyrer og tilskudd.		90 000		
- Lavere leieinntekter personalboliger enn budsjettert		291 000		
- Tilskudd krike og trossamfunn. Høyere utgifter enn budsjettert.		160 000		
- Kjøp av oppmålingstjenester. Høyere enn budsjettert		235 000		
- Andel fellesutgifter. Høyere utgifter enn budsjettert på område.		160 000		
Sum	11 150 062	11 150 062	0	

Merknader:

15. Nødvendig vedlikehold med bruk av innleid arbeidskraft og ekstra materialforbruk.
16. Lønn og sosiale utgifter for kommunalsjef "Teknisk og eiendom" ble budsjettert på kommunalområde "Kommunedirektør med stab». Utgiftene er imidlertid bokført på riktig kommunalområde.

3.3.7 Urealistisk budsjettering?

Et budsjett er en oppstilling av hva en kommune forventer å få i inntekter og kostnader for en gitt periode, som i dette tilfelle er regnskapsåret 2021. Budsjettet vedtas politisk i desember året før regnskapsåret. I en perfekt verden vil det være få om noen avvik mellom regnskap og budsjett. Slik er det ikke i virkeligheten og derfor gis administrasjonen mulighet til å foreslå for kommunestyret, reguleringer i forhold til opprinnelig budsjett. Leka kommune har regulerte driftsbudsjettet en gang i 2021, noe som medførte en økning i forventede netto driftsutgifter for alle områder og enheter i kommunen med 4,4 millioner kroner, fra 61,5 millioner kroner i opprinnelig budsjett til 65,9 millioner i regulert budsjett.

Av et samlet avvik mellom regnskap og regulert budsjett i 2021 på 18,8 millioner er 12,5 millioner kroner ikke vurdert i budsjettsammenheng som utgifter som ville komme til å påløpe i perioden. Dette merforbruket i forhold til regulert budsjett, har ikke blitt forelagt kommunestyret i forkant av at

utgiften faktisk påløp. Av merforbruket på 12,5 millioner kroner, skyldes 9,3 millioner kroner utgifter som administrasjonen ikke kunne ha disponert annerledes i forhold til. Dette har naturlige årsaker begrunnet i uforutsette men nødvendige utgifter, som ikke har kunnet vente på politisk behandling og vedtak før forbruket faktisk skjedde. Et eksempel på dette kan være overtidsbruk på grunn av ekstra bemanning under pandemien. Et annet eksempel er merforbruk på grunn av ny ressurskrevende bruker. Videre er 3,2 millioner kroner benyttet i forbindelse med nødvendig vedlikehold. Det administrasjonen burde ha gjort, var å orientere kommunestyret i etterkant om at forbruket faktisk skjedde. Denne orienteringen ble ikke gjort, noe administrasjonen tar selvkritikk på. Rutinene fra og med 2022 er skjerpet betydelig på dette området.

Budsjettet er også et instrument for å beslutte om en investering eller et tiltak skal foretas, og et verktøy for å tidlig kunne varsle utfordringer i perioden. På denne måten skal budsjettet benyttes som et verktøy i økonomistyringen av kommunen. I så måte har budsjettet ikke blitt brukt som et verktøy i å beslutte en annen allokering av ressursbruken til løsning av kommunens oppgaver. I forhold til realismen i budsjettet, har uforutsette hendelser med uforutsette økonomiske konsekvenser i stor grad skjedd etter første regulering av budsjettet. Administrasjonen mener derfor at budsjettet ikke har vært urealistisk, muligens med ett unntak. Utgiftene ville uansett har kommet og politiske vedtak kunne ikke ha stoppet forbruket. Unntaket gjelder pengebruken på nødvendige vedlikeholdsarbeid innenfor kommuneområdet «Teknisk og eiendom».

3.4 Finansposter

Utviklingen i finansinntekter og finansutgifter fra 2020 til 2021, fremgår av tabellen nedenfor.

Finansposter (tall i hele kroner)	Regnskap	Reg.budsjett	Regnskap	Endring kr	Endring %
	2021	2021	2020		
Renteinntekter	366 833	420 000	462 603	-95 770	-20,7 %
Utbytter	662 503	1 000 000	682 391	-19 888	-2,9 %
Gevinst og tap på finansielle OM	0	0	0	0	
Finansinntekter	1 029 336	1 420 000	1 144 994	-115 658	-10,1 %
Renteutgifter	638 083	887 159	831 412	-193 329	-23,3 %
Avdrag på lån	2 804 930	4 384 381	2 694 930	110 000	4,1 %
Finansutgifter	3 443 013	5 271 540	3 526 342	-83 329	-2,4 %
Netto finansposter	-2 413 677	-3 851 540	-2 381 348	32 330	1,36 %

Fra oversikten fremgår at netto finansposter viser en svak økning i netto finansutgifter fra 2020 til 2021. Økningen har vært på 1,36%. Nedgangen finansinntektene fra 2020 til 2021 utgjorde 0,1 millioner kroner (-10,1%). Dette skyldes lavere renteinntekter på bankinnskudd samt en svak nedgang i utbetalt utbytte fra NTE.

Renteutgifter på rentebærende lån ble redusert med 0,2 millioner kroner, tilsvarende 23,3%. Reduserte renteutgifter forklares i lavere lånegjeld og svak rentenedgang i perioden. Avdrag på rentebærende gjeld økte i perioden med 0,1 millioner kroner, tilsvarende 4,1%. Gjennomsnittlig lånerente for hele låneporteføljen med uttak av opptak av startlån i Husbanken, utgjorde 1,39% i 2021, mot 1,71% i 2020.

Årets avdrag er i tråd med regnskapsforskriftens ramme for minimumsavdrag.

Andel lån med flytende og fast rente i 2021, utgjorde henholdsvis 35,76% og 64,24%. Fordelingen lån med flytende og fast rente er holdt uforandret i hele 2021 sammenlignet med 2020.

3.5 Disponering av netto driftsresultat

Driftsregnskapet viser bruken av netto driftsresultat i form av overføringer, avsetninger og bruk av fond i 2021 som angitt i tabellen på neste side.

Finansposter (tall i hele kroner)	Regnskap 2021	Regnskap 2020	Endring kr	Endring %
Overføringer og dekning av tidligere års merforbruk:				
Overføringer fra drift til investering	2 296 868	328 117	1 968 751	600,0 %
Avsetninger:				
Disposisjonsfond - frie fond	14 964 207	3 853 856		
Bundne fond	5 068 075	5 047 293		
Sum avsetninger til fond	20 032 282	8 901 149	11 131 133	125,1 %
Bruk:				
Disposisjonsfond - frie fond	25 597 901	555 299		
Bunden fond	8 618 962	2 469 968		
Sum bruk av fond	34 216 862	3 025 267	31 191 595	1031,0 %
Netto overføringer, avsetninger og bruk	-11 887 712	6 203 999	-18 091 711	-291,6 %

For størrelsene på kommunens ulike fond, vises til noter i årsregnskapet.

Selvkostfondet er inkludert i bundne driftsfond og utgjør 0,3 millioner kroner ved årets slutt. Dette var en reduksjon på 0,8 millioner kroner (-67,2%) sammenlignet med regnskapet for 2021. Reduksjonen skyldes i all vesentlighet en reduksjon i avgifter på avløp.

4 Investeringer

Kommunens samlede investeringer samt finansieringen av disse, er vist i tabellen nedenfor.

Brutto investeringer (tall i hel kroner)	Regnskap 2021	Reg.budsjett 2021	Oppr. budsjett 2021	Regnskap 2020
Investeringer i varige driftsmidler	4 422 991	8 718 013	49 112 500	4 127 180
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	187 811	0	0	211 304
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	4 610 802	8 718 013	49 112 500	4 338 484
Kompensasjon for merverdiavgift	843 312	1 743 613	9 822 500	485 127
Tilskudd fra andre	811 036	0	0	468 000
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0
Bruk av lån	607 000	7 474 400	39 790 000	809 674
Sum investeringsinntekter	2 261 348	9 218 013	49 612 500	1 762 801
Videreutlån	607 000	500 000	500 000	420 000
Bruk av lån til videreutlån	0	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	307 152	150 000	150 000	259 666
Mottatte avdrag på videreutlån	-633 537	-150 000	-150 000	-133 491
Netto utgifter videreutlån	280 615	500 000	500 000	546 175
Overføring fra drift	2 296 868	0	0	0
Avsetninger til bundne investeringsfond	-326 385	0	0	-122 194
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	1 149 723
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	187 811	0	0	270 594
Dekning av tidligere års udekket beløp	-2 296 868	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-138 574	0	0	1 298 122
Fremført til inndeckning i senere år (udekket beløp)	2 768 643	0	0	1 823 735

Gjennomført investeringsaktivitet på samlet verdi lik 4,6 millioner kroner i 2021, var vesentlig lavere enn opprinnelig budsjett for 2021 (49,1 millioner kroner). Av kapasitetsmessige årsaker lot det seg ikke gjøre å gjennomføre investeringene i vedtatt investeringsbudsjett for 2020. Budsjettet ble regulert, men selv etter en regulering viste det seg at dette heller ikke kunne gjennomføres. I så måte er ikke administrasjonen fornøyd med at politiske vedtak ikke er oppnådd.

Gjennomførte investeringer i 2020 som ikke er finansiert fra bundne og/eller ubundne investeringsfond, utgjør kroner 2 768 643. Beløpet foreslås for kommunestyret i juni 2022, å bli dekket inn gjennom opptak av lånekapital.

For en nærmere spesifisering av linjen «Investeringer i varige driftsmidler», vises til oversikten nedenfor. Samlede utgifter til investeringer i varige driftsmidler i 2021 utgjorde 4,4 millioner kroner (2020: 4,1 millioner kroner). Investeringene var knyttet til kjøp av fysiske anleggsmidler, gjennomføring av nødvendige påkostninger samt ferdigstilling av nye prosjekter for aktivering i balansen. Av vedtatte investeringer i regulert budsjett, ble investeringer for 4,3 millioner kroner ikke gjennomført. Årsaken til dette var av kapasitetsmessig karakter.

Varige driftsmidler (tall i hel kroner)	Regnskap	Reg.budsjett	Regnskap	Budsjettavvik *)	
	2021	2021	2020	Endring kr	Endring %
1000 Bredbåndprosjekt	0	0	46 250	0	-
1090 Oppussing svømmehall	0	0	358 988	0	-
1010 Fiber fase III	0	1 250 000	0	-1 250 000	-100,0 %
1220 Utskiftingsplan PC-er	0	275 000	0	-275 000	-100,0 %
1280 Kjøp av traktorhenger	0	0	204 375	0	-
1441 Lagerhall teknisk	77 194	96 500	0	-19 306	-20,0 %
1440 Ivarshallaren Amfi	0	0	11 539	0	-
1470 Oppgradering 2-mannsbolig	0	0	132 427	0	-
1490 Fendring allmenningskai Gutvik	0	0	124 999	0	-
1550 Reiseliv infrastruktur parkering	0	0	19 496	0	-
1560 Solsemhula, toalett og lager	497 705	250 000	424 919	247 705	99,1 %
1570 Skeisnesset, toalett og parkering	16 323	0	521 924	16 323	-
1600 Bremneset, fotohus og stormhytte	0	0	431 757	0	-
1610 Uteområde barnehage	0	0	1 614 318	0	-
1663 Ladestasjon el-biler	0	1 250 000	0	-1 250 000	-100,0 %
1665 Tørrisengveien	0	125 000	98 218	-125 000	-100,0 %
1670 Aktivitetspark skole	3 061 191	3 396 250	8 435	-335 059	-9,9 %
1730 Helsetun	754 752	1 755 000	0	-1 000 248	-57,0 %
1750 Leknes gamle skole	14 523	54 000	0	-39 477	-73,1 %
1870 Etablering tømrestasjon	0	262 500	0	-262 500	-100,0 %
1880 Oppgradering brannstasjon	1 303	3 763	121 285	-2 460	-65,4 %
4220 Prosjektering PLO	0	0	8 250	0	-
Sum varige driftsmidler, inkl. mva	4 422 991	8 718 013	4 127 180	-4 295 022	-49,3 %

*) Budsjettavviket i kroner og prosent, er differansen mellom årets regnskap og regulert budsjett for året.

5 Balansen

Det henvises til årsregnskapet for balansens sammensetning. Nedenfor er sentrale deler av balansen gjengitt og kommentert.

Balansen (tall i hele kroner)	Regnskap 2021	Regnskap 2020	Endring kr	Endring %
EIENDELER:				
Sum anleggsmidler	212 680 062	211 739 149	940 913	0,4 %
Sum omløpsmidler	36 616 151	48 077 472	-11 461 321	-23,8 %
Sum eiendeler	249 296 213	259 816 621	-10 520 408	-4,0 %
EGENKAPITAL OG GJELD:				
Sum egenkapital	82 205 620	85 877 507	-3 671 887	-4,3 %
Sum langsiktig gjeld	152 239 015	162 019 927	-9 780 912	-6,0 %
Sum kortsiktig gjeld	14 851 578	11 919 188	2 932 390	24,6 %
Sum egenkapital og gjeld	249 296 213	259 816 621	-10 520 408	-4,0 %
Anleggsmidler:				
- andel pensjonsmidler	109 860 507	109 473 849	386 658	0,4 %
- andel investeringer i aksjer og andeler	19 297 905	18 898 790	399 115	2,1 %
- andel utlån	3 497 204	3 532 511	-35 307	-1,0 %
- andel anskaffelse av varige driftsmidler	80 024 446	79 833 999	190 447	0,2 %
Sum	212 680 062	211 739 149	940 913	0,4 %
Langsiktig gjeld				
- andel pensjonsforpliktelser	107 587 861	114 756 691	-7 168 830	-6,2 %
- andel langsiktig lånegjeld	44 651 154	47 263 236	-2 612 082	-5,5 %
Sum	152 239 015	162 019 927	-9 780 912	-6,0 %
Gjeldsgrad (snittberegning)	17,5 %	18,2 %		
Arbeidskapitalen:				
Omløpsmidler	36 616 151	48 077 472	-11 461 321	-23,8 %
Kortsiktig gjeld	14 851 578	11 919 188	2 932 390	24,6 %
Arbeidskapital	21 764 573	36 158 284	-14 393 712	-39,8 %

5.1 Eiendeler

Sum eiendeler er redusert med 10,5 millioner kroner til 249,3 millioner kroner fra 2020 til 2021.

5.2 Anleggsmidler

Anleggsmidlene økte med 1,0 millioner kroner i 2021 sammenlignet med 2020. Endringen forklares med en svak økning i pensjonsmidlene (+0,4%), økte investeringer i aksjer og andeler (+2,1%), reduksjon i utlån (-1,0%) og økning i investeringene i varige driftsmidler (+0,2%). For en nærmere forklaring på endringene i varige driftsmidler, vises til investeringsoversikten i avsnitt 4 og note 4 Anleggsmidler i årsregnskapet.

5.3 Omløpsmidler

Omløpsmidlene viser en nedgang med 11,5 millioner kroner til 36,6 millioner kroner fra 2020 til 2021. Endringen skyldes ordinære svingninger i kommunens ordinære drift.

5.4 Egenkapital

Egenkapitalen ble redusert fra 2020 til 2021 med 3,7 millioner kroner (-4,3%). Egenkapitalens sammensetning ved utgangen av året er gjengitt i tabellen nedenfor.

Balansen (tall i hele kroner)	Regnskap		Endring kr	Endring %
	2021	2020		
Disposisjonsfond	19 098 909	29 732 603	-10 633 694	-35,8 %
Bundne driftsfond	5 450 845	9 001 731	-3 550 887	-39,4 %
Merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	-
Ubundne investeringsfond	240 061	427 872	-187 811	-43,9 %
Bundne investeringsfond	1 539 055	1 212 670	326 385	26,9 %
Udekket beløp i investeringsregnskapet	-2 768 643	-2 296 868	-471 775	20,5 %
Kapitalkonto	60 243 317	49 397 423	10 845 894	22,0 %
Prinsippendringer som påvirker arb.kap. drift	-1 597 924	-1 597 924	0	0,0 %
Prinsippendringer som påvirker arb.kap. investering	0	0	0	-
SUM	82 205 620	85 877 507	-3 671 887	-4,3 %

Disposisjonsfondet i Leka kommune var på 19,1 millioner kroner ved utgangen av 2021. Et regnskapsmessig negativt netto driftsresultat på 11,9 millioner kroner, bidro til en svekkelse av kommunens finansielle stilling og økonomisk status. Selv etter en reduksjon i disposisjonsfondet i 2021, synes fondet å være stort. Fremtidige utfordringer i for eksempel nødvendige investeringer innenfor pleie- og omsorgssektoren samt nødvendig vedlikehold og påkostninger på kommunens bygningsmasse ellers, gjør at fondet må styrkes i framtiden.

Bundne driftsfond gjelder flere områder og i all hovedsak øremerkede midler som ikke er anvendt fullt ut. Dette skal prioriteres slik at kommunen sikrer at midler benyttes til sine formål, og at ledelsen har oversikt over tilgang og avgang.

Ifølge regelverket skal selvkostfondene, som inngår i bundne driftsfond, balansere i løpet av en femårsperiode. Områdene som inngår i selvkostfond følges opp ved at inntekter og kostnader registreres mot egne funksjonsområder.

Bundne driftsfond var på 5,5 millioner kroner ved årets utgang. Sammenlignet med 2020 er fondet redusert med 3,6 millioner kroner (-39,4%). Økt bruk av øremerkede midler til drift, er årsaken til nedgangen.

Ref. økonomireglementet punkt 11. «Bundne avsetninger skyldes overskudd på selvkosttjenester eller udisponerte, øremerkede inntekter som ikke er anvendt fullt ut. Når fondet er bundet betyr det at midlene ikke står til kommunestyrets disposisjon, men er bestemt til særskilte formål. Både avsetninger til og bruk av bundne fond vil normalt ikke ha budsjettposter fordi de bokføres med utgangspunkt i faktisk anskaffelse/bruk.

«Udekket beløp i investeringsregnskapet» består av udekkede investeringer i 2021 og 2020. Dette innebærer at det ikke har vært øremerkede midler i form av fond og/eller godkjente bevilgninger fra kommunestyret for å dekke utgiftene til investeringene. Investeringen har vært av nødvendig karakter og også nødvendig å få gjennomført i tid. Kommunedirektøren vil i kommunestyremøte i juni foreslå at beløpet dekkes inn gjennom opptak av lån i 2022.

For endringer i kapitalkontoen henvises til årsregnskapet med noter. Note 2 gir en detaljert oversikt over utviklingen.

5.5 Kortsiktig gjeld

Kortsiktig gjeld er økt med 3,0 millioner kroner (+24,6%) til 14,9 millioner kroner fra 2020 til 2021. Normale svingninger i kommunens ordinære drift forklarer endringen.

5.6 Langsiktig gjeld

Kommunens langsiktige gjeld og forpliktelser ble redusert med 9,8 millioner kroner (-6,0%) fra 2020 til 2021. Langsiktig gjeld og forpliktelser utgjorde ved årsskifte 2021, 152,2 millioner kroner. De langsiktige forpliktelsene består av pensjonsforpliktelser og langsiktig lånegjeld.

Pensjonsforpliktelsene ved årsskifte utgjorde 107,6 millioner kroner. Forpliktelsene ble redusert fra 2020 til 2021 med 7,2 millioner kroner (-6,2%). Pensjonsmidlene er balanseført som eiendeler og utgjorde ved årsskifte 2021 109,9 millioner kroner. Kommunens netto pensjonsmidler utgjorde dermed 2,3 millioner kroner per 31.12.2021. Ved årsskifte i 2020 var status den motsatte, dvs. kommunen hadde en netto pensjonsforpliktelse på 5,3 millioner kroner. Isolert sett en positiv utvikling i pensjonsstatusen for kommunen.

Kommunens langsiktige lånegjeld utgjorde ved årsskifte 2021, 44,7 millioner kroner. Dette var en reduksjon på 2,6 millioner sammenlignet med 2020. Gjeldsgraden gikk derfor ned i 2021, fra 18,2% til 17,5%. Gjeldsgraden må antas å øke igjen de kommende årene på grunn av større investeringsbehov i bl.a. pleie og omsorg.

5.7 Arbeidskapital og likviditet

Arbeidskapitalen, det vil si differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, ble på 21,8 millioner kroner i 2021. I 2020 var tilsvarende størrelse på 36,2 millioner kroner.

Beholdningen av likvide midler utgjorde per 31.12.2021, 23,3 millioner kroner, en reduksjon på 15,2 millioner kroner sammenlignet med beholdningen per 31.12.2020. En positiv beholdning av likvider kombinert med en positiv arbeidskapital, innebærer at likviditeten i Leka kommune må betraktes som god per 31.12.2021.

Memoriakonto ubrukte lånemidler var på 0,2 millioner kroner ved slutten av 2020. Samme størrelse i 2020, på var på 0,3 millioner kroner.

Kommunen har ikke benyttet kassekreditt.

6 Betyggende kontroll

En velfungerende egenkontroll skal bidra til å styrke innbyggernes tillit til kommunens virksomhet. Den er også viktig for å sikre effektiv og riktig bruk av ressursene. Leka kommune er tilknyttet Revisjon Midt-Norge SA, som representerer en ekstern og uavhengig kontrollinstans inn mot Leka kommune.

På grunn av få ansatte i kommuneadministrasjonen, vil kontrollspennet naturlig nok være begrenset. Kommunen har utarbeidet reglement på de fleste områdene som skal sikre en god opptreden forenelig med det å skape en effektiv organisasjon, men god og betryggende kontroll.

7 Etiske retningslinjer

Kommunen har etiske retningslinjer og flere deler av virksomheten i kommune har arbeidet med metoder for å øke oppmerksomheten på arbeidet med etisk standard.

8 Likestilling og sykefravær

Det var i 2021 totalt ansatt 75,6 årsverk i Leka kommune (2020: 66,3). Andelen kvinner og andelen menn utgjorde i 2021 henholdsvis 58,3 og 17,3 årsverk. Sett opp mot tidligere år er noe økende stabile. Som tidligere følger kjønnsfordelingen i hovedtrekk de tradisjonelle tjenesteområdene som er i kommunen.

Ledelsen for de ulike tjenesteområdene i Leka kommune er bevisst sitt ansvar når det gjelder det å hindre forskjellsbehandling i strid med likestillings- og diskrimineringsloven, samt å fremme formålene i likestilling- og diskrimineringsloven når det gjelder etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

I forbindelse med nyansettelser blir menn med relevant kompetanse, spesielt oppfordret til å søke.

Leka kommune hadde et sykefravær på 10,9% i 2021 (2020: 13,5%). Selv om sykefraværet gikk ned i 2021 sammenlignet med 2020, er sykefraværet er fortsatt relativt høyt. Det arbeides aktivt med å få dette redusert gjennom bl.a. bedre tilrettelegging av selve arbeidsplassen samt større fokus på arbeidsmiljøet generelt. Leka kommune startet i 2020 opp med et prosjekt for å bedre arbeidsmiljøet. Prosjektet har pågått i hele 2021 og fortsetter i 2022.

9 Tiltak for å hindre diskriminering

Leka kommune har ansatte av både norsk og utenlandsk etnisitet. Kommunen er dette bevisst og arbeider aktivt for at ingen skal diskrimineres. Det har heller ikke vært rapportert om forhold som tilsier at ansatte og/eller innbyggere ellers blir distriminert.

10 Interkommunalt samarbeid

Det er naturlig at Leka kommunen med sitt innbyggerantall og infrastruktur må samarbeide med andre kommuner for dekning av lovpålagte tjenester. Leka kommune hadde interkommunale samarbeid på følgende områder og med følgende kommuner.

Kommuner	Tjenester
Nærøysund	IKT
Nærøysund	PPT
Nærøysund	NAV
Nærøysund	Skogbrukssjef
Nærøysund	Jordmor
Nærøysund	Barnnsjef
Nærøysund	Kommunepsykolog

Avtalene med Nærøysund kommune er løpende inntil en av partene sier opp.

I tillegg har Leka kommune hatt avtaler med følgende organisasjoner og selskaper:

Organisasjoner, enkeltpersoner	Tjenester
Revisjon Midt-Norge	Ekstern revisjon (regnskap og forvaltning)
Konsek Trøndelag IKS	Sekretariat Kontrollutvalget
Mindtre Namdal Avfallsselskap	Renovasjon
Namdal Rehabilitering	Rehabilitering og ergoterapi
Arnfin Holand	Fysioterapi
Jordleif Lian	Teknisk oppmåling / Landmåling

Avalene med organisasjonene og enkeltpersonene varierer i tid, på typisk 3 – 5 år.

11 Endret økonomisk situasjon, rettsaker mv.

Administrasjonen anser det som lite sannsynlig at den økonomiske situasjonen per 31.12.2021 vil bli vesentlig endret fram til perioden for framleggelsen av årsregnskapet og årsberetningen.

Det er på tidspunkt for avleggelsen av årsregnskapet og årsberetningen ikke kjent at Leka kommune har eller vil ha, rettsaker som vil ha vesentlig økonomisk betydning for kommunen.

12 Langsiktig økonomisk utvikling

Administrasjonen i Leka kommune har i handlings- og økonomiplanen for perioden 2022 – 2025, beskrevet hvilke makroøkonomiske forhold som sannsynligvis vil ha betydning for kommunen langsiktige økonomiske utvikling. I forbindelse med framleggelsen av handlings- og økonomiplanen for nevnte periode, ble flere faktorer nevnt som kritiske når det gjelder økonomien i budsjett- og planperioden. Ifølge statistikk fra Statens Sentralbyrå (SSB), vil Leka kommune sannsynligvis stå ovenfor en befolkningsutvikling som kan ha negativ effekt for økonomien i framtiden. Fra statistikken må det antas at alderssammensetningen i befolkningen vil endres samt at antall innbyggere i Leka kommunen vil reduseres. Vil virkeligheten bli som statistikken forutsetter, vil dette ha følgende økonomisk effekt for Leka kommune:

- Færre innbyggere vil bety lavere skatteinngang og lavere innbyggertilskudd (rammetilskudd) fra staten
- En aldrende befolkning vil ha to virkninger på utgiftsutjevningen (del av rammetilskuddet) fra staten. Flere eldre i befolkningen vil isolert sett gi økt rammetilskudd. Dette gir et positivt bidrag til økonomien. Men samtidig må det da antas at antall barn i skolepliktig alder vil bli redusert noe som vil bety et lavere rammetilskudd isolert sett.
- Aldrende befolkning vil bety høyere pensjonsutgifter for kommunen samt høyere driftsomkostninger innenfor pleie og omsorg.
- Økningen i antall brukere av pleie- og omsorgstjenester tvinger fram en nødvendig investering i dagens helsetilbud, herunder bygging av ny helsestasjon og nye omsorgsboliger. Dette vil nødvendigvis bety økt låneopptak med økning av utgiftene knyttet til betjening av avdrag og renter.

Leka kommune har imidlertid opplevd en netto økning av innbyggerantall i 2021, en utvikling som ser ut til å fortsette også i 2022. Fortsetter denne utviklingen vil flere av de faktorene som kan svekke kommuneøkonomien i framtiden, bli mindre merkbare og/eller forsvinne helt.

Utgiftsveksten i 2021 ble en del større enn antatt i regulert budsjett. Dette vil ikke være en bærekraftig utvikling og administrasjonen vil måtte se på områder og tiltak for mindre pengebruk gjennom mer effektiv drift. Det pålegges administrasjonen selv gjennom styring og kontroll, et ansvar å bidra til en langsiktig bærekraftig økonomi. Kontroll og styring med utgiftssiden sammen arbeid med økte inntekter gjennom stimulerende tiltak for økt befolkningsvekst og økt aktivitet i næringslivet, blir i så måte viktig.

Lovpålagte oppgaver prioriteres og dekkes etter administrasjonens vurdering på en god måte.

Leka kommunen er ikke kjent med andre statlige styringssignaler og forventede utvikling i rammebetingelsene, enn de som er kommentert ovenfor.

Leka, 31. mars 2022

Oddvar Aardahl, kommunedirektør